

***Вимова приголосних
звуків. Уподібнення
приголосних звуків.**

Для 5-А класу

Учитель: Грома Л.С.

В українській мові приголосні в кінці слів, а також у середині слів перед голосними вимовляємо чітко, виразно.

Наприклад. [д у б],[з у б],[д`і д],[в`і з],
[п р о с и т и], [б о р о т и с `а].

* Приголосні, що стоять поруч, можуть впливати один на одного.

Розгляньте:

шиплячі звуки

[ж], [ч], [ш], [дж]

свистячі звуки

[з],[ц],[с],[з`],[ц`],[с`]

Наприклад:

поведешся [п о в е д е с` : а],

наберешся [н а б е р е с` : а] – замість шиплячого [ш],

вимовляємо свистячий звук [с`:]

Зверніть увагу!

«Переміг» свистячий, який стоїть після шиплячого.

Наближення у звучанні одного приголосного звука до іншого називають уподібненням.

* Прочитайте слова.

Руці - [р у ц` : і]; книжці – [к н и з` ц` і]; грушці –
[г р у с` ц` і]

Вимовте слова боїться, сміється. Який звук
позначається буквосполученням –ться?
([ц` :а])

Орфографічна хвилинка.

Запишіть слова за поданими транскрипціями.

Підкресліть у кожному орфограму.

Зразок: [с т р і ц` : і] – стріці.

[з б е р е с` : а], [б й у ц` : а], [д о р і з` ц` і],
[с и р о й і з` ц` і], [з б е р у ц` : а], [б й е с` : а].

* **Перепишіть подані слова. Підкресліть однією лінією свистячі, а двома – шиплячі. Позначте у словах префікси й корені.**

Розжувати, розчесати, зшити, безжально, зачерствілий, безмовний, незчислений.

Запам'ятайте! Буквосполучення, що позначають збіг шиплячого і свистячого звуків на межі префікса й кореня, вимовляються так:

без-, роз-, з- + ж --- [ж:]: [розж:ар`у];

без-, роз-, з- + ш --- [жш]: [розшийу] або ---[ш:]:[ш:
ити];

без-, роз-, з- + ч --- [жч]: [розжчесати] або
---[шч]:[рошчепити].

* Орфоепічна хвилинка.

Вимовте слова відповідно до правил орфоепії.

Безшумно, розчервонілий, зчистити, розшматувати, безжурний, зжитися, розжарений, безжальний.

Робота з підручником.

1. Опрацюйте теоретичний матеріал. (ст.108);
2. Вправа 227(усно);
3. Вправа 234(письмово).

* Домашнє завдання:

параграф 29, вивчити правила(табличка,ст.108),
вправа 235.